

"SANTIÑA" EUSKALDUNA

JAKITUN ETA APAL

Aedo'lar Maria Josefa, Ermu'koa izatez, 1766 urtean jaio zan. Neskatilla onbidetsu au, amalau urtekoa zala, bere amagaz Koruña'ra joan zan.

Emen eskolatu ta ikasketak egin ondoren, ogei ta bi urte bete ziluanean, Santiago'ko Merzedek-lekaimeen etxera sartu zan, aizta lez. Bere apaltasunak ez eulson itzi lekaimeen artean ama-maillakoa izaterik.

ZENTZUNEN GOITIK

Idi aretako kondaira-edestiak diñoenez, ain onbide-tsua te deuna zanez, bere aragia astindu ta mindu arren, bere oiturazko poza iñoz ez eban galdu.

1974 garren urtean, Pedro Nolasko deunaren zortziuraren barruan, ez eban arlu beste janaririk Eukaristia baiño.

1801 'ko iraillaren 27'an, Ama Birjiñeak Lekaime-Ama mezedetakoaren oiala ipiñi eutson ordura arte aizta zanari. Bitartean lau ordutan egon zan zentzunez kanpo, lekaimeen abestiak eta beste zarata aundiago batzuk entzun batik. Bere burua estaldu eulson oial zuria koruko lekaime nagusiaren jarlekuan agertu zan.

* * *

ARRIGARRI

Jazokun au Santiago'n, Galizia guztian, Asturias eta Gaztela Zar danean zabaldu zan eta biotz-ikara aundia sortu eban.

Baiña biozkadea ta arritasuna aundiagoak izan ziran, Maria Josepa'ri jazo jakozan beste jazokizun batzun aurrean.

* * *

IZKUNTZEN DOIA

Aedo'tar Maria Josepa'k, latin-ikuntza ikasi barik, erraz ulertuten eban eta berba bakoitxak zer esan gura eban ondo be ondo ekian.

Eleiz-oloitzak buruz jakiten zituan eta iñoz ikasi bako salmoak berak, abesburu zala, aslen zituan.

* * *

GAISO-ALDIAN

Gaisotu egin zan lekaime ezagutu au eta ogetak ille-beteetan elbarrituta egon bear izan eban, ezerjan ez edan barik, janari bakarra Eukaristia eballa.

Lagundi-Buru Nagusiak gauza arrigarri oneik jakin zituanean, egi osoa jakiteko ta gaia sakonagotik aztertze-ko Migel Muzkiz Santiago'ko Golzainari eskubideak emon eutsozan.

* * *

AZTERPENAK

Golzainak ikertu eban lekaimea eta arazo miragarria aztertu eban eta aizta zana ama-maillara jazoteko eskatu eulson lagundiari.

Asmo fa onu on onartu eben lagunak eta elbarritua-ren buruan oial baltza jarri eben eta gaisoa bat-batean osatu zan.

Jagi ogetik eta besteen artean aurkeztu zan, golzain-eraztunari mun egin eutson eta bere aitzak banan-banan besarkatu eta begira egozan guztiak agurtu zituan.

* * *

BIZITZA ARRIGARRIA

Lekaime onen bizitzea benetan arrigarria izan zan: Miraririk mirari igaroten zan.

1804'ko epaillaren 6'an gaisotu egin zan barriro eta oraingoan il-zorian egoteraiño. Illearen 10'ean eleiza-koak artu zituan eta itsurik, gor-mutu ta gorpu-antzera geratu zan.

Egoera itun onetan egoala, San Marin'go Gabriel gogo-zuzendariak, esanekotasunpean jagiteko agindu eutson eta ortozik ibilli ta ibilli asi zan agindu barria artu arte.

Negar-maloak isuri eta gero egin eban esana eta guz-liz osasuntsu bizi izan zan.

* * *

NAGUSI-ORDE

Guztiak arriturik geratu ziran eta A lkarte aretako Nagusi-orde aukeratu eben.

Eginbear onetan, bizitza eredugarri fa nekez beteri-koa eroanez, bizi izan zan eta 1805'eko garagarrillaren 11 'n, azken-arnasa emon eban, bere gogoa Jaunaren besoetan itzita eta 39 urte zituala, 17 urtetan lekaime izan ondoren.

* * *

ERIoTZ-OSTEA

Bere eriotzearen barria zabaldu zanean, Goi-Gotzainak eta kanonikuak erritarrakaz batera «Santiña das Madres» en gorpua ikustera eleizako ate-ondora urreratu ziran.

LETONA'k